

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2018-02-21
meddelad i
Nacka strand

Mål nr M 1996-16

PARTER

Sökande

Staten genom Trafikverket, 202100-6297
Region Stockholm
172 90 Sundbyberg

Ombud: Verksjuristen Maria Wååg
Samma adress

SAKEN

Ansökan om tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken till åtgärder vid uppförande av en ny Tappströmsbro samt utrivning av den befintliga Tappströmsbron

AnläggningsID i miljöboken: 62850
Koordinater (SWEREF99): N 6576055, E 660050

DOMSLUT

Tillstånd

Mark- och miljödomstolen ger Staten genom Trafikverket (Trafikverket) tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken att

1. utriva befintlig bro 2-231-1 över Tappström, med härtill hörande anläggningar och arbeten,
2. upprätta ny bro i nytt läge, i enlighet med domsbilaga 1, med härtill hörande anläggningar och arbeten,
3. anlägga erosionsskydd samt rensa anläggningsrester i läget för ny bron,
4. utriva befintligt ledverk,
5. upprätta nytt ledverk med härtill hörande arbeten,
6. etablera pråmar, flytbryggor, temporära pålade bryggor eller motsvarande i vattenområdet för att möjliggöra utrivning av befintlig bro och anläggande av ny bro.

Dok.Id 531023

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104	Augustendalsvägen	08-561 656 40	08-561 657 99	måndag – fredag
131 26 Nacka strand	20	E-post: mmd.nacka.avdelning4@dom.se		08:00–16:30
		www.nackatingsratt.domstol.se		

Villkor

1. Vattenverksamheten ska utföras i huvudsaklig överensstämmelse med vad Trafikverket har redovisat i ansökan med tillhörande teknisk beskrivning och övriga handlingar samt med vad Trafikverket i övrigt anfört och åtagit sig i målet.
2. Buller från byggverksamheten under byggtiden ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån inomhus som riktvärde inte överskrider:
 - 45 dB(A) i bostäder och arbetslokaler samt 40 dB(A) i skolor helgfri måndag-fredag kl. 07.00-19.00,
 - 35 dB(A) i bostäder helgfri måndag-fredag kl. 19.00-22.00,
 - 35 dB(A) i bostäder lördag, söndag och helgdag kl. 07.00-19.00,
 - 30 dB(A) i bostäder lördag, söndag och helgdag kl. 19.00-22.00,
 - 30 dB(A) i bostäder alla dagar kl. 22.00-07.00.
3. Arbeten som genererar luftburet buller får endast utföras helgfri måndag fredag kl. 07.00-19.00 och arbeten i berg som genererar stomljud får endast utföras helgfri måndag-fredag kl. 07.00-22.00.
4. a) I samråd med tillsynsmyndigheten får arbeten som medför luftburet buller och överskridande av värdena i punkten 2 ske helgfri måndag-fredag kl. 07.00-19.00.

b) I samråd med tillsynsmyndigheten får arbeten som medför stomljud och överskridande av värdena i punkten 2 ske helgfri måndag-fredag kl. 07.00-22.00.

c) Andra avvikelser får, om det finns särskilda skäl, ske endast efter tillsynsmyndighetens godkännande.
5. Riskeras överskridande av bullernivåerna inomhus under fem dagar i följd eller mer än fem dagar under en tiodagarsperiod ska möjlighet till tillfälligt boende, alternativt tillfällig vistelse, erbjudas. Erbjudandet ska

skickas till berörda i god tid innan arbetet påbörjas, dock om möjligt senast tre veckor innan arbetet påbörjas. Även om riktvärdena inte överskrids ska evakuering erbjudas om särskilda behov föreligger, t.ex. till boende med nattarbete, små barn, äldre och sjukskrivna.

6. Trafikverket ska ge in ett kontrollprogram till tillsynsmyndigheterna senast tre (3) månader innan den till vattenverksamheten relaterade byggverksamheten påbörjas. Kontrollprogrammet ska upprättas i samråd med tillsynsmyndigheten med utgångspunkt från vattenmiljön (grumling, erosion, föroreningsspredning), masshantering, buller och stomljud, vibrationer, påverkan på luft. Kontrollprogrammet ska hållas aktuellt och får efter samråd med berörd tillsynsmyndighet justeras allteftersom verksamheten fortskrider. Kontrollprogrammet ska, utöver kontrollåtgärder, även redovisa vilka åtgärder man avser att vidta om kontrollen visar att ansatta riktvärden eller dylikt överträds.

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen.

Arbets tid

De arbeten för vattenverksamhet som medgetts i denna dom ska vara utförda senast inom fem (5) år från det att denna dom fått laga kraft.

Oförutsedd skada

Om den vattenverksamhet som avses med tillståndet medför skada, som mark- och miljödomstolen inte förutsett, får den skadelidande framställa anspråk på ersättning. Sådant anspråk ska för att tas upp till prövning framställas till domstolen senast inom fem (5) år från arbetstidens utgång.

Verkställighet

Tillståndet får tas i anspråk även om domen inte har fått laga kraft.

Prövningsavgift

Mark- och miljödomstolen fastställer slutligt prövningsavgiften till 140 000 kr.

Rättegångskostnader

Trafikverket ska betala ersättning för rättegångskostnader till

- a) Länsstyrelsen i Stockholms län med 17 600 kr,
- b) Miljönämnden i Ekerö kommun med 10 450 kr.

På beloppen ska utgå ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) från dagen för denna dom till dess betalning sker.

BEGÄRAN OCH FÖRSLAG TILL VILLKOR

Trafikverket har begärt att mark- och miljödomstolen ska lämna tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken till att uppföra ny Tappströmsbro i nytt läge, vilket innefattar tillstånd till:

1. utrivning av befintlig bro 2-231-1 över Tappström, med härtill hörande anläggningar och arbeten,
2. upprättande av ny bro i nytt läge med härtill hörande anläggningar och arbeten,
3. anläggande av erosionsskydd samt rensning av anläggningsrester i läget för ny bro,
4. utrivning av befintligt ledverk,
5. upprättande av nytt ledverk med härtill hörande arbeten,
6. etablering av pråmar, flytbryggor, temporära pålade bryggor eller motsvarande i vattenområdet för att möjliggöra rivning av befintlig bro och uppförande av ny bro.

Trafikverket har begärt att mark- och miljödomstolen beslutar att

1. arbetstiden för verksamheten bestäms till fem (5) år från det att dom i målet vunnit laga kraft,
2. tiden för framställande av anspråk i anledning av oförutsedd skada ska bestämmas till fem (5) år, räknat från arbetstidens utgång, samt
3. tillståndet får tas i anspråk utan hinder av att tillståndet inte har vunnit laga kraft, ett s.k. verkställighetsförordnande enligt 22 kap. 28 § första stycket miljöbalken.

Därutöver har **Trafikverket** begärt att miljökonsekvensbeskrivningen godkänns.

Så som villkor för verksamheten har **Trafikverket** föreslagit följande;

Allmänt villkor:

1. Vattenverksamheten ska utföras i huvudsaklig överensstämmelse med vad som anges i denna ansökan med tillhörande teknisk beskrivning och övriga handlingar, såvitt avser frågor som är av betydelse för att begränsa påverkan på människors hälsa eller miljön.

Buller:

2. Buller från byggverksamheten under byggtiden ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån inomhus som riktvärde inte överskrider:
 - 45 dB(A) i bostäder och arbetslokaler samt 40 dB(A) i skolor helgfri måndag-fredag kl. 07.00-19.00,
 - 35 dB(A) i bostäder helgfri måndag-fredag kl. 19.00-22.00,
 - 35 dB(A) i bostäder lördag, söndag och helgdag kl. 07.00-19.00,
 - 30 dB(A) i bostäder lördag, söndag och helgdag kl. 19.00-22.00,
 - 30 dB(A) i bostäder alla dagar kl. 22.00-07.00.
3. Arbeten som genererar luftburet buller får endast utföras helgfri måndag fredag kl. 07.00-19.00 och arbeten i berg som genererar stomljud får endast utföras helgfri måndag-fredag kl. 07.00-22.00.
4. a) i samråd med tillsynsmyndigheten får arbeten som medför luftburet buller och överskridande av värdena i punkten 2 ske helgfri måndag-fredag kl. 07.00-19.00.

b) i samråd med tillsynsmyndigheten får arbeten som medför stomljud och överskridande av värdena i punkten 2 ske helgfri måndag-fredag kl. 07.00-22.00.

c) andra avvikelser får, om det finns särskilda skäl, ske endast efter tillsynsmyndighetens godkännande.

5. Riskeras överskridande av bullernivåerna inomhus under fem dagar i följd eller mer än fem dagar under en tiodagarsperiod ska möjlighet till tillfälligt boende, alternativt tillfällig vistelse, erbjudas. Erbjudandet ska skickas till berörda i god tid innan arbetet påbörjas, dock om möjligt senast tre veckor innan arbetet påbörjas. Även om riktvärdena inte överskrids ska evakuering erbjudas om särskilda behov föreligger, t.ex. till boende med nattarbete, små barn, äldre och sjukskrivna.

Kontroll:

6. Trafikverket ska inge ett kontrollprogram till tillsynsmyndigheterna senast tre (3) månader innan den till vattenverksamheten relaterade byggverksamheten påbörjas. Kontrollprogrammet ska upprättas med utgångspunkt från vattenmiljön (grumling, erosion, föroreningsspridning), masshantering, buller och stomljud, vibrationer, påverkan på luft. Kontrollprogrammet ska hållas aktuellt och får efter samråd med berörd tillsynsmyndighet justeras allteftersom verksamheten fortskrider.

ANSÖKAN

Trafikverket har fört sin talan i enlighet med vad som anges i ansökan, domsbilaga 2, med tillhörande bilagor. I tiden efter ansökan lämnades in till mark- och miljödomstolen har detaljplan för Tappströmsbron (del av Tappström 2:1) samt Vägplan för ombyggnad av väg 261 Ekerövägen (Tappström-Nockeby) fått laga kraft. I och med att vägplanen fått laga kraft är även frågan om strandskyddsdispens avgjord.

YTTRANDEN

Naturvårdsverket, Myndigheten för samhällskydd och beredskap och Havs- och vattenmyndigheten har avstått från att yttra sig.

Sjöfartsverket har sammanfattningsvis framfört följande synpunkter. Farleden används främst av fritidsbåttrafik. Mot bakgrund av detta bör eventuella avstängningar av farleden undvikas under sommarmånaderna maj till och med augusti. Farleden under Tappströmsbron är en s.k. allmän farled. En ansökan om avlysning behöver komma in till Sjöfartsverket i god tid då ett samråds- och remissförfarande föregår beslutet. Sjöfartsverket önskar i ett tidigt skede delta i möte med Trafikverket och entreprenörer för att diskutera projektet med fokus på riskvärdering. Information om pågående arbete ska ges i god tid, genom t.ex. annonsering i tidningar, radio samt information till lokala båtklubbar. Senast fem (5) veckor före anläggningsarbeten som kan påverka sjöfaran den påbörjas, ska detta meddelas till Sjöfartsverket via ufs@sjofartsverket.se (Ufs-redaktionen) för information till sjöfarten via ordinarie informationsvägar. Informationen ska innehålla uppgifter över område, omfattning och tidplan samt eventuella andra uppgifter av betydelse för sjötrafiken. När byggnationer färdigställts ska dess koordinater geodetiskt bestämmas och rapporteras till ufs@sjofartsverket.se (Ufs-redaktionen) för införande i sjökort. Även andra förändringar av information som anges i sjökort, exempelvis strandlinje eller bottenpografi ska positionsbestämmas eller sjömätas enligt internationell standard FSIS44 och rapporteras.

Länsstyrelsen i Stockholms län har tillstyrkt ansökan och har sammanfattningsvis framfört följande synpunkter.

Föroreningshalter i sediment

Det anges i miljökonsekvensbeskrivningen att det saknas etablerade svenska riktvärden för tributyltenn, TBT. Sedan den 1 maj 2015 finns det dock svenska gränsvärden för TBT, antracen och fluoranten i sediment. Gränsvärdet för TBT ligger på 1,6 µg/kg ts, för antracen på 0,024 mg/kg ts och fluoranten på 2,0 mg/kg ts (se HVMFS 2013:19). Uppmätta halter av TBT vid Tappström ligger över detta gränsvärde med följd att sedimentet kan påverka det bottenlevande livet där negativt. Vid Tappström är antracenhalt en över gränsvärdet för uppnå god kemisk status. Halterna är höga i förhållande till de förhöjda höga halter av antracen,

fluoranten och PAH som uppmätts runt Stockholm i tidigare undersökningar. Av miljökonsekvensbeskrivningen anges att det förorenade skiktet är tunt. Mot bakgrund av att halterna är så höga anser länsstyrelsen ändå att åtgärder ska vidtas för att minska risken för grumling av dessa sediment, vilket även Trafikverket föreslår.

Kontrollprogram

I kontrollprogrammet bör det även ingå månatliga provtagningar i vatten (fyskem inklusive metaller) under arbetsperioden samt sedimentprovtagning (samma analyser som vid tidigare tillfälle) en tid efter avslutat arbete för att se på effekterna av utförda arbeten. Litoralbottenfaunans index kan ge information om eventuella negativa effekter på biologin om provtagning utförs strax innan arbetena inleds och ett år efter avslutat arbete.

Åtgärder för att motverka negativa konsekvenser av grumling

Trafikverket planerar att skärma av området kring brostöd och in mot land på respektive sida om bron med geotextillänsar för att minska risken för grumling. Detta gäller både vid anläggande av ny bro och vid demontering av befintlig bro. En öppen vattenpassage kommer alltid att finnas mellan de mittersta brostöden. Detta beskrivs i teknisk beskrivning och miljökonsekvensbeskrivning men har inte formulerats som villkor. Länsstyrelsen anser att det inte framgår tydligt hur kraftig och under hur lång sammanhängande tidsperiod som Trafikverket förväntar sig att grumling uppkommer. Länsstyrelsen godkänner geotextillänsar som skyddsåtgärd men anser att det kan behövas en djupare analys av förväntad grumling vid respektive brostöd för bedömning av om läns av geotextil krävs. Länsstyrelsen godkänner därför att åtagande om geotextilskärmar omfattas av det allmänna villkoret.

Länsstyrelsen har begärt ersättning för rättegångskostnader med 17 600 kr avseende handläggning av ärendet om 22 timmar á 800 kr.

Miljönämnden i Ekerö kommun (nämnden) har inte haft några invändningar mot ansökan men har sammanfattningsvis framfört följande synpunkter.

Buller

Resultaten av genomförda beräkningar visar att Naturvårdsverkets riktvärden för buller vid byggarbetsplatser (NFS 2004:15) kommer att överskridas för många bostäder vid bygget av Tappströmsbron. De högsta nivåerna vid fasad på radhuslängorna och flerbostadshusen beräknas ligga på nivåer 81-86 dBA. Nämnden håller med om att utgångspunkten i första hand måste vara att klara riktvärden för inomhusbuller i enlighet med Trafikverkets förslag till villkor 2, men menar att det bör övervägas att även införa villkor för utomhusbuller vid fasad.

Enligt förslag till villkor 4 a) och 4 b) får överskridande av riktvärden ske efter samråd med tillsynsmyndigheten. I kommande kontrollprogram är det viktigt att det preciseras vilka skäl som ska ligga till grund för att riktvärden får överskridas. Även om det är svårt att beräkna buller innan exakta arbetsmetoder är fastställda bör det beskrivas vilka arbetsmetoder, tekniska åtgärder som är möjliga för att begränsa bullret från spontning och pålning. Detta är särskilt angeläget då bullrande arbete kommer att pågå under en lång tid och det är många bostäder som kommer att drabbas av höga bullernivåer.

Skyddsåtgärder mot grumling

I kommande kontrollprogram bör det framgå vilka kriterier som ska gälla för när geotextilskärmarna får tas bort.

Sediment

Det framgår inte av handlingarna hur man avser att ta omhand de sediment som grävs upp innanför sponten inför gjutning av bottenstöden. Med tanke på

att sedimentprovtagning i Tappströmskanalen visat på förhöjda halter av bland annat PAH och TBT bör uppgrävt sediment omhändertas på lämpligt sätt.

Nämnden har begärt ersättning för rättegångskostnader med 10 450 kr avseende handläggning av ärendet om 10 timmar á 1 045 kr.

TRAFIKVERKETS BEMÖTANDEN M.M.

Bemötande av Sjöfartverkets synpunkter

Trafikverket har inte haft någon invändning mot de synpunkter som framförts av Sjöfartsverket.

Bemötande av länsstyrelsens synpunkter

Trafikverket har inte haft någon invändning mot de synpunkter som framförts av länsstyrelsen om att det i kommande kontrollprogram ska ingå månatliga provtagningar i vattnet samt att sedimentprovtagning ska genomföras före och efter arbetenas utförande för att undersöka effekterna av genomförda arbeten. Däremot har Trafikverket motsatt sig att genomföra provtagning på litoralbottenfaunan. Trafikverket har anfört följande. De av länsstyrelsen föreslagna provtagningarna av bottensedimenten ger en god bild av påverkan från utförda arbeten. Området berörs av en allmän farled och risk finns för att området påverkas av andra aktörer på ett sätt som Trafikverket inte styr över. Det kan inte säkerställas vid provtagning ett år efter avslutade arbeten att förändringar i litoralbottenfaunan härrör från Trafikverkets anläggningsarbeten.

Trafikverket har vidare delat länsstyrelsens uppfattning att grumlingsbegränsande åtgärder ska omfattas av det allmänna villkoret och att utformningen av dessa ska göras i nära samråd med kommande entreprenör, tillsynsmyndigheter samt Trafikverket för att begränsa påverkan från grumlande arbeten på bästa möjliga sätt.

Bemötande av nämndens synpunkter

Trafikverket har motsatt sig att det införs villkor för utomhusbuller vid fasad. Då arbetsområdet ligger mycket nära befintliga bostäder kommer det under delar av

byggtiden vara mycket svårt att innehålla de fasadriktvärden gällande buller som anges i NFS 2004:15. Av den anledningen har Trafikverket begärt att byggtiden ska villkoras med innehållande av inomhusriktvärden.

Trafikverket har inte haft någon invändning mot att i kommande kontrollprogram ange skälen för hur bullerfrågan ska hanteras vid överskridanden, villkorsförslag 4 a och 4 b. Kommande entreprenör ska till Trafikverket redogöra för hur de via val av tekniska åtgärder och arbetsmetoder ska innehålla de bullerkrav som Trafikverket har ställt på dem i upphandlingen. Trafikverket har inte haft någon invändning mot att delge tillsynsmyndigheterna denna redogörelse.

Vad avser grumlande arbeten anser Trafikverket att grumlingsbegränsande åtgärder ska omfattas av det allmänna villkoret och att utformningen av dessa ska göras i nära samråd med kommande entreprenör, tillsynsmyndigheter samt Trafikverket för att begränsa påverkan från grumlande arbeten på bästa möjliga sätt. Som framgår av miljökonsekvensbeskrivningen gällande föroreningshalterna vid Tappström, är de bedömda att vara så pass låga att negativa effekter till följd av det planerade anläggningsarbetet bedöms osannolika.

All masshantering inom projektet ska hanteras enligt gällande lagstiftning och omhändertas på ett korrekt sätt. Masshanteringen kommer att ingå i Trafikverkets kontrollprogram.

Länsstyrelsen har i yttrande därefter godtagit Trafikverkets bemötande av länsstyrelsens synpunkter.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen har avgjort målet på handlingarna och med en domare samt ett tekniskt råd med stöd av 2 kap. 4 § andra stycket lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar.

Prövningens omfattning

Trafikverket har fastställt en vägplan, som omfattar den ansökta vattenverksamheten avseende åtgärder vid uppförande av ny Tappströmsbro, och som vunnit laga kraft. Enligt 11 kap. 23 § 2 miljöbalken ska tillstånd lämnas till vattenverksamhet avseende anläggande av broar och annan vattenverksamhet för väg vars anläggande har prövats i särskild ordning. Eftersom projektets tillåtlighet därigenom är slutligt prövad i särskild ordning är mark- och miljödomstolens prövning i detta mål i princip begränsad till att fastställa lämpliga villkor för den ansökta vattenverksamheten. Mark- och miljödomstolen kommer att pröva utrivning av befintlig bro i enlighet med 11 kap. 19 § miljöbalken.

Rådighet

Ansökan rör vattenverksamhet som behövs för allmän väg. Trafikverket har därför rådighet över det aktuella vattenområdet.

Miljökonsekvensbeskrivning

Samråd har skett enligt 6 kap. 4 § miljöbalken. Mark- och miljödomstolen bedömer vidare att den miljökonsekvensbeskrivningen som Trafikverket gett in uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken. Den ska därför godkännas.

Tillstånd

Det finns, som ovan redogjorts för, en fastställd vägplan som omfattar anläggandet av den ansökta vattenverksamheten avseende åtgärder vid uppförande av ny Tappströmsbro. Tillåtligheten av de planerade åtgärderna är därför redan prövats i annan ordning. Om inte annat följer av den s.k. stoppregeln i 2 kap. 9 § miljöbalken ska tillstånd ges. Bestämmelsen avser verksamheter som kan befaras föranleda skada eller olägenhet av väsentlig betydelse för människors hälsa eller miljön. Det har i målet inte framkommit att ansökt vattenverksamhet medför sådana konsekvenser. Inga remissmyndigheter eller sakägare har motsatt sig att tillstånd

ges. Tillstånd ska således lämnas. Mark- och miljödomstolen finner skäl att i tillståndspunkten 2 hänvisa till fastställd plankarta som tydliggör läget för den nya bron.

Enligt 11 kap. 19 § miljöbalken ska tillstånd till utrivning av vattenanläggning i ytvatten alltid lämnas om tillståndshavaren begär det. De i målet angivna skyddsåtgärder och försiktighetsmått för arbetena omfattar även utrivning av befintlig bro. Tillstånd till utrivning av befintlig bro ska därför ges.

Villkor

Det allmänna villkoret

Mark- och miljödomstolen finner inledningsvis skäl att förena tillståndet med ett allmänt villkor på det sätt som framgår av domslutet. Det allmänna villkoret bör inte enligt mark- och miljödomstolen begränsas till att endast omfatta frågor som är av betydelse för att begränsa påverkan på människors hälsa eller miljön. Verksamheten ska alltså bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad Trafikverket har angett och åtagit sig i ansökningshandlingarna, bilagor och samt i övrigt anfört och åtagit sig i målet.

Bullervillkor under byggtiden

De bullervillkor som Trafikverket föreslagit under byggtiden (villkorsförslag 2) är hämtade från Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser (NFS 2004:15), dock med utelämnande av vårdlokaler. Riktvärden utomhus kommer enligt Trafikverket inte att bli möjliga att innehålla eftersom arbetsområdet ligger mycket nära befintliga bostäder. I genomförd bullerutredning för Tappströmsbron (bilaga 5 till miljökonsekvensbeskrivningen) framgår att det bedöms som svårt att med hjälp av rimligt höga bullerskärmar lyckas skärma av bullerkällorna så att bullernivåerna uppfyller riktvärdena utomhus, dels för att pålarna är höga när man börjar slå ner dem och dels för av att radhuslängorna på den sydöstra sidan av

Tappströmsbron ligger högt på en kulle. Däremot bedöms att riktvärdena inomhus kan uppnås genom val av arbetsmetoder och bullerdämpande maskiner.

I NFS 2004:15 anges att om riktvärdena för buller utomhus inte kan innehållas med tekniskt möjliga och/eller ekonomiska rimliga åtgärder bör målsättningen vara att åtminstone riktvärdena för buller inomhus kan innehållas. Mot bakgrund av förhållandena på platsen och tillgänglig bullerutredning instämmer mark- och miljödomstolen i Trafikverkets bedömning att det blir svårt att innehålla ett fasadriktvärde. Trafikverkets uppgifter om att riktvärden utomhus inte kan innehållas har vidare inte ifrågasatts av tillsynsmyndigheten. Enligt mark- och miljödomstolens bedömning är villkor för buller utomhus här inte ändamålsenligt. Mark- och miljödomstolen godtar därför det av Trafikverket föreslagna villkoret och att värdena anges som riktvärden.

När det gäller frågan om samråd eller godkännande från tillsynsmyndigheten har Trafikverket föreslagit att villkor om överskridande av ljudnivåer som anges i andra punkten kan godtas efter samråd med tillsynsmyndigheten, men endast under dagtid och tidig kväll enligt vad som framgår av punkterna 4 a och b i domslutet. I övriga fall ska krävas godkännande av tillsynsmyndigheten och det förutsätts att det finns särskilda skäl i enlighet med vad som framgår av punkten 4 c i domslutet. Nämnden har inte haft något emot Trafikverkets förslag där endast samråd bör krävas av Trafikverket innan avvikelser från föreslagna riktvärden och tider får äga rum. Mark- och miljödomstolen bedömer ett samrådsförfarande avseende frågan om tillfälligt överskridande av bullervillkor i detta fall är lämplig och godtar därför det av Trafikverket föreslagna villkoret. Mark- och miljödomstolen erinrar att utgångspunkten även för tillsynsmyndigheten i dessa fall är Naturvårdsverkets allmänna råd.

Mark- och miljödomstolen finner vidare att det finns skäl att i enlighet med Trafikverkets förslag föreskriva de övriga bullervillkor för verksamheten som framgår av domslutet. Det har inte framkommit annat än att det råder samstämmighet om dessa villkor. Inte heller bedöms något av de föreslagna

villkoren vara utformade på ett olämpligt sätt. De föreslagna villkoren ska därför föreskrivas för verksamheten.

Kontrollvillkor

Nämnden har velat försäkra sig att det i kommande kontrollprogram bör framgå vilka kriterier som ska gälla för när geotextilskärmarna får tas bort. Det är enligt mark- och miljödomstolen lämpligt att grumlingsbegränsande åtgärder omfattas av det allmänna villkoret och att det inom ramen för kommande kontrollprogram, som utformas i samråd med tillsynsmyndigheten, behandla skyddsåtgärder avseende grumling.

Ett tillägg om att kontrollprogrammet ska, utöver kontrollåtgärder, även redovisa vilka åtgärder Trafikverket avser att vidta om kontrollen visar att ansatta riktvärden eller dylikt överträds bör enligt mark- och miljödomstolen göras. Sammanfattningsvis finner mark- och miljödomstolen att ett villkor om kontrollprogram ska föreskrivas med det innehåll som framgår av domslutet.

Övriga åtaganden

Trafikverkets bemötande avseende provtagning på litoralbottenfaunan har godtagits av länsstyrelsen. Trafikverket har åtagit sig vad länsstyrelsen anfört avseende månatliga provtagningar i vattnet och sedimentprovtagnings (se s. 8-11 i domen).

Trafikverket har vidare åtagit sig att följa vad Sjöfartsverket anfört om avstängningar av farleden, ansökan om avlysning, riskvärdering, information och underrättelse m.m. (se s. 8-11 i domen).

Trafikverket har slutligen, utifrån de synpunkter som nämnden framfört, åtagit sig att i kommande kontrollprogram ange skälen för vad som ska ligga till grund för att riktvärdena för luftburet buller och stomljud enligt villkorsförslag 4 a och b får överskridas samt att delge nämnden beskrivning om vilka arbetsmetoder, tekniska

åtgärder som är möjliga för att begränsa bullret från spontning och pålning. (se s. 10-12).

Arbets tid och oförutsedd skada

Mark- och miljödomstolen godtar den föreslagna arbetstiden och tiden för anmälan av oförutsedd skada.

Verkställighetsförordnande

Huvudregeln är att ett tillstånd får tas i anspråk när det har vunnit laga kraft. Undantagsvis får domstolen dock, enligt 22 kap. 28 § miljöbalken, besluta att ett tillstånd får tas i anspråk före nämnda tidpunkt. Verkställighetsförordnande får endast ges när det finns skäl till det.

Mark- och miljödomstolen konstaterar att inga remissmyndigheter haft några invändningar mot ett verkställighetsförordnande. Med hänsyn till vad som framkommit angående den nuvarande brons skick och att det därmed finns ett starkt intresse av att kunna påbörja de ansökta åtgärderna även om domen inte fått laga kraft bifaller mark- och miljödomstolen begäran om verkställighetsförordnande.

Slutlig prövningsavgift

Trafikverket har inte haft någon invändning mot den preliminärt bestämda prövningsavgiften om 140 000 kr. Mot denna bakgrund och då mark- och miljödomstolen inte finner skäl att ändra avgiften, ska den slutligt bestämmas till samma belopp.

Rättegångskostnader

Länsstyrelsens och nämndens begäran om ersättning har godtagits av Trafikverket och ska därför bifallas.

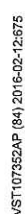
HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga 3 (DV425)

Överklagande senast den 2018-03-14.

Sanna Dixelius

Annika Billstein Andersson

I domstolens avgörande har deltagit tingsfiskalen Sanna Dixelius, ordförande, och tekniska rådet Annika Billstein Andersson.

ANSÖKAN OM TILLSTÅND ENLIGT 11 kap. MILJÖBALKEN FÖR VATTENVERKSAMHET

Tappströmsbron

Ekerö kommun, Stockholms län

Ansökan 2016-03-31

NACKA TINGSRÄTT
M 1996-16

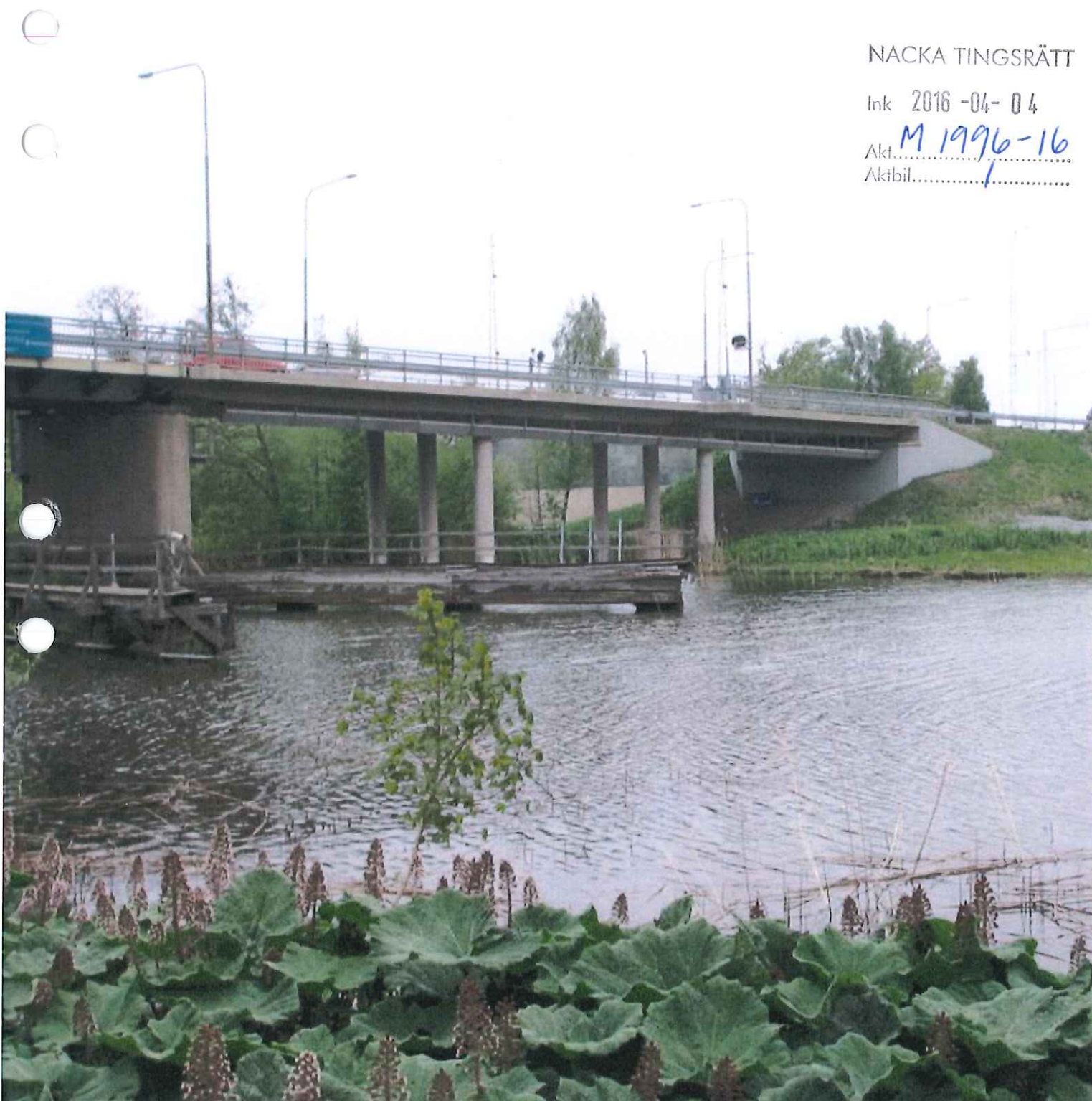
INKOM: 2016-04-04
MÅLNR: M 1996-16
AKTBIL: 1

NACKA TINGSRÄTT

Ink 2016 -04- 04

Akt. M 1996-16

Aktbil. 1

Dokumenttitel: Tillståndsansökan
Skapat av: Christina Odén
Dokumentdatum: 2016-03-31
Dokumenttyp: Rapport
Ärendenummer: TRV 2014/47881
Projektnummer: 107352

Innehållsförteckning

1	Sökande	5
1.1	Fakturering	5
2	Saken	5
3	Yrkanden	5
4	Förslag till villkor	6
5	Rådighet	7
6	Orientering om företaget	7
7	Nyttan av verksamheten	8
8	Nuvarande förhållanden, tillstånd mm	8
	Befintlig anläggning	8
	Tillstånd för befintliga anläggningar	8
	Andra vattenrättsliga tillstånd i området	8
9	Fysiska planer	8
	Översikts- och detaljplaner	8
	Riksintressen och områdesskydd	9
	Strandskydd	9
	Vattenskyddsområde	9
10	Teknisk beskrivning av ansökt verksamhet	9
	Höjd- och koordinatsystem	9
	Hydrologiska uppgifter	9
	Vattenkvalitet	9
	Vattenstånd	10
	Geotekniska förhållanden	10
	Den nya anläggningen	11
	Brokonstruktionen	11
	Grundläggning	11
	Rensning av botten	12
	Ledverk	12
	Förhållanden under byggtiden	12
11	Miljökonsekvenser	12
12	Inverkan på allmänna intressen	13

13	De allmänna hänsynsreglerna	14
14	Miljökvalitetsnormer och miljökvalitetsmål	14
15	Övervakning och kontroll	15
16	Samråd	15
	Genomförda samråd	15
	Beslut om betydande miljöpåverkan	16
17	Berörda fastigheter och sakägarförteckning	16
18	Ersättningsanspråk	16
19	Arbetstid	16
20	Oförutsedd skada	16
21	Verkställighetsförordnande	16
22	Underlag för prövningsavgift	17
23	Aktförvarare	17
24	Sammanträdeslokal	17
25	Övrigt	17

1 Sökande

Sökande: Staten genom Trafikverket
Postadress: 172 90 SUNDBYBERG
Besöksadress: Solna Strandväg 98
Telefon: 0771-921 921
Org.nr: 202100-6297

Ombud: Verksjurist Maria Wååg
Trafikverket
Tel: 070-724 58 05
E-post: maria.waag@trafikverket.se

Fullmakt bifogas.

NACKA TINGSRÄTT

Ink

2016-04-04

Akt

Aktbil

1.1 Fakturering

Beträffande fakturering av domstolens kostnader, se punkt 25 nedan.

2 Saken

Trafikverket ansöker om tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken för åtgärder vid uppförande av en ny Tappströmsbro över Tappströmskanalen samt rivning av den nuvarande bron.

3 Yrkanden

Trafikverket yrkar att mark- och miljödomstolen lämnar tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken till att uppföra ny bro i nytt läge, vilket innefattar tillstånd till:

- Utrivning av befintlig bro 2-231-1 över Tappström, med härtill hörande anläggningar och arbeten,
- Upprättande av ny bro i nytt läge med härtill hörande anläggningar och arbeten,
- Anläggande av erosionsskydd samt rensning av anläggningsrester i läget för ny bron,
- Utrivning av befintligt ledverk,
- Upprättande av nytt ledverk med här till hörande arbeten,
- Etablering av pråmar, flytbryggor, temporära pålade bryggor eller motsvarande i vattenområdet för att möjliggöra rivning av befintlig bro och uppförande av ny bro,

Därutöver hemställer Trafikverket att mark- och miljödomstolen förordnar:

- att arbetstiden för verksamheten bestäms till fem (5) år från det att dom i målet vunnit laga kraft

- h) att tiden för framställande av anspråk i anledning av oförutsedd skada ska bestämmas till fem (5) år, räknat från arbetstidens utgång, samt
- i) att tillståndet får tas i anspråk utan hinder av att tillståndet inte har vunnit laga kraft, ett s.k. verkställighetsförordnande enligt 22 kap. 28 § första stycket miljöbalken

Trafikverket hemställer att mark- och miljödomstolen fastställer prövningsavgiften enligt förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn till 140 000 kr, se punkt 22 nedan.

Trafikverket hemställer även att miljökonsekvensbeskrivningen godkänns.

4 Förslag till villkor

Trafikverket föreslår att tillståndet förenas med följande villkor:

Allmänt villkor:

1. Vattenverksamheten ska utföras i huvudsaklig överensstämmelse med vad som anges i denna ansökan med tillhörande teknisk beskrivning och övriga handlingar, såvitt avser frågor som är av betydelse för att begränsa påverkan på människors hälsa eller miljön.

Buller:

2. Buller från byggverksamheten under byggtiden ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån inomhus som riktvärde inte överskrider:
 - 45 dB(A) i bostäder och arbetslokaler samt 40 dB(A) i skolor helgfri måndag-fredag kl. 07.00–19.00
 - 35 dB(A) i bostäder helgfri måndag-fredag kl. 19.00–22.00
 - 35 dB(A) i bostäder lördag, söndag och helgdag kl. 07.00–19.00
 - 30 dB(A) i bostäder lördag, söndag och helgdag kl. 19.00–22.00
 - 30 dB(A) i bostäder alla dagar kl. 22.00–07.00.
3. Arbeten som genererar luftburet buller får endast utföras helgfri måndag-fredag kl. 07.00 – 19.00 och arbeten i berg som genererar stomljud får endast utföras helgfri måndag-fredag kl. 07.00–22.00.
4. a). I samråd med tillsynsmyndigheten får arbeten som medför luftburet buller och överskridande av värdena i punkten 1 ske helgfri måndag-fredag kl. 07.00–19.00.
b). I samråd med tillsynsmyndigheten får arbeten som medför stomljud och överskridande av värdena i punkten 3 ske helgfri måndag-fredag kl. 07.00–22.00.
c). Andra avvikelser får, om det finns särskilda skäl, ske endast efter tillsynsmyndighetens godkännande.

5. Riskeras överskridande av bullernivåerna inomhus under fem dagar i följd eller mer än fem dagar under en tiodagarsperiod ska möjlighet till tillfälligt boende, alternativt tillfällig vistelse, erbjudas.
Erbjudandet ska skickas till berörda i god tid innan arbetet påbörjas, dock om möjligt senast tre veckor innan arbetet påbörjas. Även om riktvärdena inte överskrids ska evakuering erbjudas om särskilda behov föreligger, t.ex. till boende med nattarbete, små barn, äldre och sjukskrivna.

Kontroll:

6. Trafikverket ska inge ett kontrollprogram till tillsynsmyndigheterna senast tre (3) månader innan den till vattenverksamheten relaterade byggverksamheten påbörjas. Kontrollprogrammet ska upprättas med utgångspunkt från vattenmiljön (grumling, erosion, föroreningsspridning), masshantering, buller och stomljud, vibrationer, påverkan på luft. Kontrollprogrammet ska hållas aktuellt och får efter samråd med berörd tillsynsmyndighet justeras allteftersom verksamheten fortskrider.

5 Rådighet

Trafikverket har enligt 2 kap 4§ p. 4 i lag (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet erforderlig rådighet för att ansöka om tillstånd för de planerade vattenverksamheterna.

Upprättandet av ny bro i nytt läge är en del i en ny trafiklösning för väg 261, Ekerövägen. En vägplan är upprättad och inlämnad för fastställelseprövning till Trafikverkets avdelning för Juridik och planprövning 2016-02-18.

6 Orientering om företaget

År 2012 beslutade Trafikverket att upprätta en vägplan (tidigare arbetsplan) för väg 261, Ekerövägen på sträckan Ekerö centrum till Nockeby, för en fyrfältsväg med busskörfält (Bilaga 2.1). Norr om Ekerö centrum korsar Ekerövägen Tappströmskanalen via Tappströmsbron och denna bro har idag två körfält samt en gång- och cykelväg och är öppningsbar med en segelfri höjd på minst 6 meter vid medelvattenytan och är 15 meter bred.

För att öka framkomligheten behöver vägen vid Tappströmsbron breddas till fyra körfält och en gång- och cykelväg ska rymmas på bron. Med hänsyn till den befintliga brons skick och vägbankarnas stabilitet går det inte att bredda den befintliga bron och för att uppnå en ökad standard behöver bron därmed ersättas med en ny bro.

Den nya bron över Tappströmskanalen planeras uppföras i ett läge cirka 30 meter väster om den befintliga Tappströmsbron (Bilaga 2) och Trafikverket planerar att bygga den nya bron mellan åren 2018-2020.

7 Nyttan av verksamheten

Det övergripande syftet anläggandet av ny bro över Tappström och med utbyggnaden av Ekerövägen till en fyrfältsväg med busskörfält är att förbättra trafiksituationen för dem som bor och arbetar i Ekerö kommun. En vägplan för arbetet med breddning av Ekerövägen 261 är framtagen och inlämnad för fastställelseprövning 2016-02-18.

Projektmålen för vägplanen är:

- Kollektivtrafikens andel av personresorna ska öka
- Världsarvets, buffertzonens och riksintressenas natur- och kulturvärden ska bevaras, vårdas och utvecklas
- Fordonstrafikens framkomlighet ska förbättras
- Trafiksäkerheten på sträckan ska förbättras

En utbyggnad av väg 261 med tillhörande brolösning är en förutsättning för att uppnå de ovan angivna projektmålen.

8 Nuvarande förhållanden, tillstånd mm

Befintlig anläggning

Det finns idag en befintlig bro över Tappström som byggdes på 1970-talet och är en öppningsbar bro (klaffbro). Bron förbinder Ekerö med Lindö och är den enda landförbindelsen från Ekerö. Brons samtliga stöd, två landfästen och fyra mellanstöd är grundlagda på betongpålar.

En utförligare beskrivning av befintlig anläggning med tillhörande ritningar återfinns i den tekniska beskrivningen som bifogas i bilaga 3.

Tillstånd för befintliga anläggningar

I området finns det sedan tidigare tre tillståndsgivna vattenverksamheter:

Bro över sundet (Tappström). Målnummer: 17:1929

Klaffbro över Tappström. Målnummer: 21:1969

Muddringar för brostöd i Tappström. Målnummer: 21:1969

Andra vattenrättsliga tillstånd i området

Skanova AB har ledningsrätt tele inom området.

9 Fysiska planer

Översikts- och detaljplaner

I *Översiktsplan Ekerö kommun, till år 2015 – med sikte på 2030* (antagen den 13 december 2005) står bland annat att Ekerövägen (väg 261) ska kunna ges ökad kapacitet med ytterligare ett körfält till totalt fyra.

I aktualitetsförklaringen av översiktsplan som antogs den 17 juni 2014 nämns Ekerövägen som en infrastrukturinsats som diskuterats mellan Trafikverket, Ekerö kommun, Riksantikvarieämbetet och Statens fastighetsverk.

Ett avtal mellan Trafikverket och Ekerö kommun upprättades 2009 avseende breddningen av Ekerövägen.

Söder om Tappströmskanalen vid Tappström är marken detaljplanlagd. Där Tappströmsbron tar mark på Tappströmssidan gäller detaljplanen *Tappströmsområdet 030* (<http://swp.cartesia.se/ekero/default.aspx>) och marken närmast strandkanten är utpekad som allmän plats, park. För att en möjliggöra byggnation av en ny Tappströmsbro i föreslaget läge har en ny detaljplan tagits fram. Den nya detaljplanens formella namn är *Detaljplan för Tappströmsbron (del av Tappström 2:1)* och har diarienumr.: PLAN.2014.4.214. Planen antog 2015-10-06 av Ekerö kommun men har ännu inte vunnit laga kraft då den har överklagats.

Detaljplanen för den nya Tappströmsbron hanteras som normalt planförfarande och väntas vinna laga kraft under hösten 2016. Marken norr om Tappströmskanalen är inte detaljplanlagd.

Riksintressen och områdesskydd

Brons norra anslutning ligger inom riksintresset för Lovö [K:AB 30]. Riksintressets värde består av det storskaliga jordbrukslandskapet med förhistorisk bruknings- och bosättningskontinuitet sedan bronsålder.

Bron ligger även inom riksintresset för rörligt friluftsliv – Mälaren med öar och strandområden, som täcker hela Mälaren och stora landområden i anslutning till sjön. Hela Mälaren är också utpekad som riksintresse för yrkesfiske i inlandsvatten.

Strandskydd

Strandskydd råder i området närmast Mälaren där den nya Tappströmsbron tar mark. På den norra sidan av Tappströmskanalen gäller strandskydd 300 meter upp på land. Strandskyddsdispensen hanteras inom vägplanen.

Vattenskyddsområde

Hela vägplanen ligger inom vattenskyddsområdet för Östra Mälarens råvattentäkt. Den primära skyddszonen är ett vattenområde i Mälaren samt landområden på 50 meter från strandlinjen. Den sekundära zonen utgörs av det landområde där det sker direkt avrinning eller där dagvatten leds till Östra Mälaren. Det aktuella området ligger inom den primära skyddszonen.

10 Teknisk beskrivning av ansökt verksamhet

Höjd- och koordinatsystem

Koordinatsystem i plan: SWEREF 99 18 00

Höjdsystem: FS RH 00, konnektion mellan FS RH00 och RH00 är: +0,007, d.v.s. FS RH00 ligger 0,007 m över RH00.

Hydrologiska uppgifter

Vattenkvalitet

Tappströmskanalen och den planerade verksamheten berör två av vattenmyndigheten utpekade vattenförekomster. Gränsen mellan vattenförekomsterna går precis vid den befintliga bron.

De två vattenförekomsterna är Mälaren-Gripsholmsviken (SE658594-159015) och Mälaren-Stockholm (SE657596-161702). En närmare beskrivning av vattenförhållandena beskrivs i kapitel 4.3 i MKB: n (Bilaga 4).

Vattenstånd

Mälaren började regleras 1943 och reglerades fullständigt 1960 med tillkomsten av dammluckan i Stallkanalen. Med regleringen försöker man upprätthålla en lägsta nivå på 4,00/+0,69 meter och en högsta på 4,70/+1,39 meter i Mälarens höjdsystem/RH2000 (+0,17 respektive +0,87 i FS RH00). Nivån har sedan 1960 dock varit både lägre och högre. Mälarens medelnivå ligger ca 0,67 m över medelnivån i Saltsjön.

Karakteristiska värden för vattenståndet i Mälaren är:

Tabell 1. Karakteristiska vattenstånd i Mälaren (med nuvarande reglering) i tre olika höjdsystem. Observera att MHW och MLW är beräknade i en hydrologisk modell av SMHI, medan övriga nivåer är uppmätta värden.

Vattenstånd	RH2000 [m]	Mälarens höjdsystem [m]	FS RH00 [m]
Högsta nivå under reglerad tid (december 2000)	+1,42	+4,73	+0,90
Medelhögvatten, MHW*	+1,14	+4,45	+0,62
Medelvattennivå, MW	+0,87	+4,18	+0,35
Medellågvatten, MLW*	+0,73	+4,04	+0,21
Lägsta nivå under reglerad tid (oktober 1976)	+0,41	+3,72	-0,11

Den 21 januari 2015 fick Stockholms stad tillstånd för ombyggnad av Slussen och ny reglering av Mälaren genom mark- och miljööverdomstolens dom. Med den nya regleringen är målet att upprätthålla en lägsta nivå på +4,0/+0,69 och en högsta på +4,7/+1,39 i Mälarens höjdsystem/RH2000 (+0,17 respektive +0,87 i FS RH00). Det medelvattenstånd som eftersträvas är +4,15/+0,84 (+0,32 i FS RH00). Den nya regleringen bedöms vara i drift 2019-2023.

Geotekniska förhållanden

Jordlagerföljden under anslutningsbankarna för den befintliga bron bedöms bestå av torrskorpelera, lera med tunna lerskikt, lera med tunna sandsklick samt friktionsjord. I broläget består jordlagren av mellan 5-9 meter lera med låg hållfasthet. Leran underlagras av friktionsjord av i huvudsak grusig sand och lagret är relativt mäktigt. Djupet till berg är som mest cirka 13 meter.

Väster om den befintliga bron, där den nya bron ska anläggas, består jordlagren av mellan 1-6 meter torrskorpelera eller lera som underlagras av relativt mäktiga lager friktionsjord. I broläget består jorden av upp till 10 meter lera med mycket låg till låg hållfasthet. Djupet till berg är som mest cirka 17 meter.

Den nya anläggningen

Eftersom projektet kommer att genomföras som en totalentreprenad går det inte att beskriva byggskedet i detalj då det är upp till entreprenören att välja specifika byggmetoder. Dock har troligt byggscenario beskrivits i en teknisk beskrivning som bifogats ansökan i bilaga 3.

Nedan följer en sammanfattning av innehållet i den tekniska beskrivningen.

Brokonstruktionen

Den nya bron över Tappström ska, liksom den befintliga, utformas som en öppningsbar bro. Brons öppningsbara spann kommer dock att utföras som en svängbro till skillnad från dagens klaffbro. Svängbroar är fördelaktigare ur flera aspekter, t ex vad avser driftsäkerheten. Befintlig bro kommer fungera för passage under byggtiden och byggnadsarbetet kan således till största delen fortgå skilt från trafiken.

Den nya bron planeras att byggas från var sida om sundet. Arbetena startar tidigast år 2018 med att byggvägar anläggs i läge för ny dragning av vägen, för att möjliggöra anslutning mot vattnet från båda sidorna. Under 2018 startar även pålningsarbete. Bron kommer bli 107 meter lång och byggs i fem spann. Avstånden mellan stöden kommer att variera, längst blir spannet över farleden med ca 24 meter. Bron kommer att utföras med en minsta fri bredd om 19 meter och kommer att få fyra körfält, två i vardera riktningen, samt en gång- och cykelbana på den västra sidan. Fri höjd i farleden för stängd bro kommer att vara ca 6 meter över medelvattenytan. Invid landfästen ska möjlighet till passage på land finnas med en minsta fri höjd av 4,5 meter (Bilaga 4).

Grundläggning

För grundläggningen av den nya brons landfästen och fyra brostöd kommer relativt omfattande pålning samt en del spontning att utföras. Samtliga brostöd kommer grundläggas med stödpålar och totalt antal pålar som berör vattenområdet uppgår till cirka 250 stycken. Vid den befintliga brons landfästen behövs spontning för att kunna utföra arbeten för den nya bron så tätt intill den gamla utan att riskera försämrad stabilitet.

För de stöd som står närmast farleden kommer förmodligen en temporär pålad brygga att uppföras på vilken pålning och spontning kan utföras ifrån. Alternativt kan arbetena utföras med pålkran som står på en pråm. Pråmen placeras i sådana fall i anslutning till de nya brostöden. Efter att pålning har utförts slås en tät spont kring området där brofundamenten ska gjutas. Innanför sponten utförs schaktning och en undervattengjuten tätkaka gjuts. Därefter torrlägg området inom sponten genom pumpning. Gjutning av bottenplatta och stöd kan sedan utföras i torrhet. De fyra mellanstöden föreslås gjutas i torrhet på undervattengjutna tätplattor inom tät spont, som slås ned efter att pålning har utförts.

Mellanstödet norr om farleden kommer att vara vridcentrum för den öppningsbara delen av bron. Maskineri och all tillhörande utrustning för att kunna öppna bron kommer att installeras inuti stödet.

Stödet har placerats nära den norra sidan (Lindö) för att vara lättillgängligt för service och reparationer även om svängspannet skulle fastna i öppet läge. Landfästen placeras i upphöjt läge så långt ifrån strandlinjen att de kan utföras i torrhet i öppen schakt. Spont kommer att behöva slås mot befintlig vägbank på brons södra sida vid befintlig brosfästelse för att inte försämra stabiliteten.

Rensning av botten

Läget för den nya bron sammanfaller delvis med ett tidigare broläge över Tappströmskanalen. Dykningar som genomfördes hösten 2015 har påvisat rester av armering och andra brodelar på botten längs det tidigare broläget. För att säkerställa att allmänheten inte vållas skada av de kvarlämnade broresterna kommer Trafikverket rensa botten i berört område.

Ledverk

Nytt ledverk kommer uppföras i förlängningen av det befintliga och det befintliga rivs därefter. Fri bredd mellan ledverk blir lika det befintliga, 9 meter mellan ledverkets insidor.

Ledverken består av en pålad konstruktion. Exakt omfattning av pålningen är inte i detta skede känt men bedöms omfattas av ca 3 pålar per stödpunkt och sammantaget ca 15 stödpunkter

Förhållanden under byggtiden

Förhållande under byggtiden beskrivs i miljökonsekvensbeskrivningen som bifogas i bilaga 4. Den befintliga Tappströmsbron kommer att användas av vägtrafiken under byggtiden till dess att den nya bron är färdigbyggd och öppnas, därefter inleds rivningen av den gamla bron.

Framkomligheten för båttrafiken under byggskedet kommer att begränsas. Om arbetet med pålning och spontning utförs med arbetsmaskiner från pråm kommer det att uppta hela sundets bredd vilket hindrar trafik genom sundet den tid arbetena pågår. Båttrafiken måste då välja andra vägar. För grundläggningen av den nya brons landfästen och fyra brostöd kommer relativt omfattande pålning samt en del spontning att utföras. För de stöd som står närmast farleden kommer förmodligen en temporär pålad brygga att uppföras på vilken pålning och spontning kan utföras ifrån.

Vid rivningen av den nuvarande bron måste hela farleden stängas av. Avstängningen beräknas vara upp till två månader. Överbyggnaden av bron planeras att tas bort med mobilkranar som placeras på pråm i farleden eller utmed strandkanten.

11 Miljökonsekvenser

En miljökonsekvensbeskrivning bifogas (Bilaga 4) där miljökonsekvenserna beskrivs närmare men kan sammanfattas enligt nedan.

Vattenverksamheten under byggskedet för anläggning av en ny bro bedöms leda till *små negativa konsekvenser* för vattenkvalitet samt vegetation och bottenfauna.

Konsekvenserna för rekreationen bedöms bli *små till måttligt negativa* medan konsekvenserna för båttrafik och samt bullersituationen i området bedöms bli *måttligt negativa*. Konsekvenserna för kulturmiljön bedöms ha *inga negativa konsekvenser* för kulturmiljövården.

Vid rivning av den befintliga bron bedöms vattenverksamheten ge upphov till *små negativa konsekvenser* för vattenkvalitet samt vegetation och bottenfauna. Konsekvenserna för rekreationen bedöms bli *små till måttligt negativa* medan konsekvenserna för båttrafik och bullersituationen i området bedöms bli *måttligt negativa*. Konsekvenserna för kulturmiljön bedöms bli *positiv* till följd av att ny bro och vägsträckningen kommer lite längre från värdekärnan i riksintresset för kulturmiljövården.

Den färdigbyggda bron bedöms *inte medföra några negativa konsekvenser* för vattenkvalitet, vegetation, bottenfauna, båttrafik, buller eller rekreation och konsekvenserna för kulturmiljön bedöms bli *positiv* till följd av att ny bro och vägsträckningen kommer lite längre från värdekärnan i riksintresset för kulturmiljövården.

12 Inverkan på allmänna intressen

Förutom de allmänna intressen som tas upp i MKBn för vattenverksamheten (Bilaga 4) redovisas inverkan på övriga allmänna intressen i MKBn för vägplanen. Inverkan på övriga allmänna intressen under byggtiden kan sammanfattas enligt nedan.

Byggverksamheten ska samordnas med byggandet av den del av Ekerövägen som ingår i Förbifart Stockholms arbetsplan. Arbetena kommer sannolikt att ske samtidigt utmed flera delar av vägsträckan. De störningar som uppkommer i boendemiljöer till följd av byggverksamheten rör sig främst om buller och vibrationer, nedsmutsning, ljusstörningar och begränsningar i framkomlighet och tillgänglighet. Störningarna bli omfattande på grund av typen av arbete samt närheten till bostäder.

De höga rekreativa, landskapsmässiga och kulturhistoriska värdena utefter vägsträckan kommer framförallt att påverkas av att byggarbetsplatser och etableringsytor kommer att upplevas som sår och främmande element i landskapet under den tid som bygget pågår. På jordbruksmark som packas och belastas kan långvariga eller permanenta skador uppstå. Skador på träd och vegetation kan uppstå och på vissa platser kan avverkning krävas för att kunna utföra arbetena. Utsläpp till yt- och grundvatten kan ske till följd av olyckor och sprängning och ytvatten kan grumlas. Särskilda försiktighetsmått behöver därför vidtas och skyddsföreskrifterna för Östra Mälarens vattenskyddsområde ska följas.

Tre körfält planeras att hållas öppna under hela byggtiden, men byggnationen, hastighetssänkning, avsmalning av körfält, byggtransporter och tillfälliga trafikomläggningar kommer att innebära vissa begränsningar i framkomlighet för både bil- och busstrafik. Även gång- och cykeltrafiken bedöms påverkas negativt. Omfattningen av byggverksamhetens påverkan och konsekvenser kommer att variera under byggandets framskridande och för olika miljöaspekter. Konsekvenserna som uppstår bedöms bli både små, måttliga och stora.

13 De allmänna hänsynsreglerna

Miljöbalkens allmänna hänsynsregler ska förebygga negativa effekter av verksamheter och öka miljöhänsynen. Hänsynsreglerna finns i miljöbalkens andra kapitel och alla miljökrav som ställs enligt miljöbalken bottnar i de allmänna hänsynsreglerna. _

Bevisbörderegeln innebär att det är den som driver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som ska visa att hänsynsreglerna följs. Genom miljöuppföljnings- och miljökontrollprogram som tas fram inför byggskedet kan effekten av föreslagna åtgärder följas upp.

Kunskapskravet innebär att den som driver en verksamhet eller vidtar en åtgärd ska ha tillräcklig kunskap om hur människors hälsa och miljön påverkas och kan skyddas. Kunskapskravet uppfylls genom att Trafikverket har initierat utredningar på områden där kunskapen varit bristfällig samt genom att samråd har hållits med myndigheter och enskilt berörda. Den kunskap som har inhämtats under planeringsprocessen kommer användas så att negativa miljökonsekvenser kan undvikas eller begränsas.

Försiktighetsprincipen innebär att risken för negativ påverkan på människors hälsa och miljön medför en skyldighet att vidta åtgärder för att förhindra en störning. Den innebär också att bästa möjliga teknik ska användas för att förebygga skador och olägenheter. Försiktighetsprincipen följs genom att skyddsåtgärder föreslås för att begränsa eller förhindra negativ påverkan.

Produktvalsprincipen innebär att alla ska undvika att använda produkter som kan vara skadliga för människor eller miljön om produkterna kan ersättas med andra mindre farliga produkter. Trafikverket har riktlinjer för kemiska produkter (TDOK 2010:310) och material och varor (TDOK 2012:22) samt ställer krav på entreprenörers och uppdragstagares miljöhänsyn genom TDOK 2012:93 Generella miljökrav vid entreprenadupphandling. Genom dessa krav och riktlinjer strävar Trafikverket efter att minska miljöpåverkan från farliga ämnen.

Hushållnings- och kretsloppsprinciperna innebär att råvaror och energi ska användas så effektivt som möjligt och att förbrukningen och avfallet minimeras. Massbalans eftersträvas vid brobyggnationen och där överskott av massor uppstår eftersträvas återanvändning.

Lokaliseringsprincipen innebär att man ska välja en sådan plats att verksamheten kan bedrivas med minsta intrång och olägenhet för människor och miljö. Alternativa lokaliseringar har studerats. Mot bakgrund av det utredningsarbetet och den samrådsprocess som har skett bedömdes den nu valda lokaliseringen utgöra det mest lämpade alternativet att gå vidare med.

14 Miljökvalitetsnormer och miljökvalitetsmål

En miljökonsekvensbeskrivning bifogas i bilaga 4 där påverkan på miljökvalitetsnormerna och miljökvalitetsmålen beskrivs närmare. Inga miljökvalitetsnormer för vatten förväntas överskridas under vare sig byggtid, rivningstid eller när anläggningen är i drift.

De beräkningar som har genomförts för det buller som bedöms uppkomma av sökt vattenverksamheten, det vill säga vid arbeten som t.ex. spontning och pålning, visar att ljudnivåerna vid flera av de närmaste fastigheterna överskrider Naturvårdsverkets riktvärden under dagtid både vid spontning och pålning. Trafikverket strävar efter att undvika skadliga effekter på människors hälsa av buller och kommer genom sin egenkontroll att begränsa störningar av byggbuller med hjälp av skyddsåtgärder som anges i avsnitt 16 nedan, se även bilaga 4.

Vattenverksamheten påverkar inte möjligheten att uppnå miljömålen.

15 Övervakning och kontroll

Ett kontrollprogram kommer att tas fram i samarbete med tillsynsmyndigheten för projekt väg 261 Ekerövägen. Kontrollprogrammet kommer att innefatta arbeten som avser dels sökt vattenverksamhet och dels arbeten som härrör till vägprojektet.

Kontrollprogrammet ska reglera anläggningsarbeten så att eventuella skador från dessa minimeras.

Den del av kontrollprogram som avser åtgärder som omfattas av ansökan om tillstånd för vattenverksamhet kommer att beakta arbeten under byggtiden, såväl på vatten som på land. Mer specifikt kommer följande aspekter att omfattas som berörs av olika arbetsmoment: vattenmiljö (grumling, erosion, föroreningsspridning), masshantering, buller och stomljud, vibrationer och luft.

Trafikverket kommer att ta fram kontrollprogrammet minst tre (3) månader innan den till vattenverksamheten relaterade byggverksamheten påbörjas.

16 Samråd

Samråd om vattenverksamhet för Tappströmsbron på Väg 262, Ekerövägen har genomförts.

Genomförda samråd

Löpande samråd har hållits med Länsstyrelsen i Stockholms län. Samrådsmöte har hållits med Sjöfartsverket 5 februari 2015 samt med Ekerö kommun 6 februari 2015. Vid dessa samråd har vattenverksamhetens omfattning diskuterats och önskemål har framförts gällande anpassningar av bland annat byggtider. Sjöfartsverket framförde önskemål om anpassningar vid avstängningar av farleden (Bilaga 6).

Enskilda och företag som antas bli särskilt berörda av vattenverksamheten har inbjudits att skriftligen yttra sig över granskningshandlingen under perioden 4-25 februari år 2015. Samrådsgruppen har arbetats fram i samråd mellan Trafikverket, konsulten och länsstyrelsen. Minnesanteckningar, samrådsunderlag, sändlista och yttranden finns diarieförda hos Trafikverket under diarienummer: TRV 2014/47881.

För ytterligare information om inkomna synpunkter se samrådsredogörelsen (Bilaga 6).

Beslut om betydande miljöpåverkan

Länsstyrelsen fattade den 2015-08-19 beslut att verksamheten inte ska antas medföra betydande miljöpåverkan (Bilaga 7).

17 Berörda fastigheter och sakägarförteckning

Sakägare i målet är enligt sökanden de fastighetsägare som har fastigheter i direkt anslutning till boläget samt de verksamhetsutövare som berörs direkt av planerade vattenverksamheter, se bilaga 5.

Vattenområdet mellan fastigheterna Ekerö Tappström 1:1, Ekerö Tappström 2:1 och fastigheterna Ekerö Malmvik 1:1, Ekerö Malmvik 2:1 är outrett. Trafikverket har gjort bedömningen att området härrör till fastigheterna Ekerö Malmvik 1:1 och Ekerö Malmvik 2:1.

18 Ersättningsanspråk

Trafikverket bedömer att den planerade vattenverksamheten inte kommer att föranleda några ersättningsgilla skador. Skulle sådana skador mot förmodan ändå uppkomma föreslås att reglering sker i den ordning som gäller för oförutsedda skador.

19 Arbetstid

Trafikverket föreslår att den tid inom vilken arbetena ska vara färdigställda fastställs till fem (5) år från det att domen vunnit laga kraft.

20 Oförutsedd skada

Trafikverket föreslår att tid för oförutsedd skada fastställs till 5 år efter arbetstidens utgång.

21 Verkställighetsförordnande

Trafikverket begär att mark- och miljödomstolen ska medge att tillståndet får tas i anspråk även om domen inte vunnit laga kraft.

Skälet till detta är brister i befintlig konstruktion där båda anslutningsbankarna är grundlagda på bankpålar av trä. Träpålarna är rötskadade i varierande omfattning. Stabilitetsförhållandena är kortsiktigt acceptabla men risk finns för sättningar och rörelser i bankarna. I och med att Tappströmsbron ingår i den enda fasta vägförbindelsen för Ekerö kommun är sårbarheten stor och det är angeläget att så fort som möjligt komma igång med att bygga en ny bro.

22 Underlag för prövningsavgift

Kalkylerad kostnad för byggande av Tappströmsbron har beräknats till 73 miljoner kronor, vilket Trafikverket föreslår ska utgöra underlag för beräkning av prövningsavgift.

23 Aktförvarare

Ett exemplar av tillståndshandlingen tillhandahålls i Trafikverkets lokaler i Solna.

Som aktförvarare föreslås:

Lina Moberg Sabeghi
Trafikverket, Receptionen
Solna strandväg 98
171 54 Solna
Telefon: 010-123 17 00
Öppettider: Måndag – fredag, kl. 08:00 – 16.00.

24 Sammanträdeslokal

Trafikverket föreslår att huvudförhandling i ärendet hålls i mark- och miljödomstolens lokaler i Nacka.

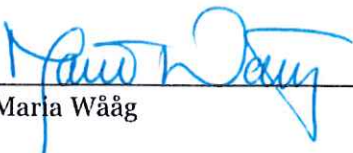
25 Övrigt

Vid fakturering av domstolens kostnader för annonsering m.m. är adressen:

Trafikverket
EF 107418
FE 851
838 26 Frösön

Ansökan översänds i 15 exemplar. Ansökningshandlingarna bifogas även digitalt på USB-minne.

Borlänge den 31 mars 2016

Maria Wåå

Bilagor

1. Orienteringskarta, ritning 000C9301
2. Ritningar -
 - 2.1 Plankarta, ritning 000C9310
 - 2.2 Illustrationsplankarta, ritning 000To210
 - 2.3 Förslagsskiss plan, ritning 541K2001
 - 2.4 Förslagsskiss grundläggning, ritning 541K2004
3. Teknisk beskrivning
4. Miljökonsekvensbeskrivning
5. Sakägarförteckning
6. Samrådsredogörelse
7. Länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan

TRAFIKVERKET

Trafikverket

Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 0243-795 90

www.trafikverket.se

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR HUR MAN ÖVERKLAGAR - DOM I MÅL DÄR MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN ÄR FÖRSTA INSTANS

Den som vill överklaga mark- och miljödomstolens dom ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen.** Överklagandet prövas av Mark- och miljööverdomstolen vid Svea hovrätt.

Överklagandet ska ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till mark- och miljödomstolen och det måste ha kommit in till mark- och miljödomstolen **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.

För att ett överklagande ska kunna tas upp krävs att Mark- och miljööverdomstolen lämnar **prövningstillstånd**. Det görs om:

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som mark- och miljödomstolen har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står mark- och miljödomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Mark- och miljööverdomstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om:

1. den dom som överklagas med angivande av mark- och miljödomstolens namn samt datum för domen och målnummer,
2. den ändring av mark- och miljödomstolens dom som klaganden vill få till stånd,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende mark- och miljödomstolens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Har en omständighet eller ett bevis som åberopas i Mark- och miljööverdomstolen inte lagts fram tidigare, ska klaganden förklara anledningen till omständigheten eller beviset inte åberopats i mark- och miljödomstolen. **Skriftliga bevis** som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att motparten ska infinna sig personligen vid huvudförhandling i Mark- och miljööverdomstolen.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Om ni tidigare informerats om att **förenklad delgivning** kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.

Ytterligare upplysningar lämnas av mark- och miljödomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.